

PATVIRTINTA

Lazdijų rajono savivaldybės socialinės
globos centro „Židinys“ direktorius
2023m. sausio d. Įsakymu Nr. ŽIDV3-

**LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO
„ŽIDINYS“ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS BENDRUOMENINIUOSE VAIKŲ
GLOBOS NAMUOSE GYVENANTIEMS VAIKAMS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vidaus tvarkos taisyklės (toliau - Taisyklės) reglamentuoja Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ bendruomeniniuose vaikų globos namuose (toliau - BVGN) gyvenančių vaikų dienotvarkę, teises, pareigas, bendrąsias elgesio taisykles, elgesio vertinimą, skatinimą ir atsakomybę.
2. Vaikų vidaus tvarkos taisyklės parengtos vadovaujantis Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais aktais, vaikų globos nuostatais, LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-02-20 įsakymu Nr. A1-46, patvirtintomis socialinės globos normomis ir jų pakeitimais, higienos normomis, darbuotojų darbo saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos įstatymais, užtikrinant vaikų (rūpintinių) saugias gyvenimo sąlygas, poreikius, ugdymąsi, privačią erdvę ir rengimą savarankiškam gyvenimui.

**II. SKYRIUS
DIENOTVARKĖ**

3. Ryte vaikus į mokyklą kelia, padeda susiruošti individualios priežiūros darbuotojas dirbantis naktį.
4. Darbo dienomis individualios priežiūros darbuotojas ir socialinis darbuotojas rytais perduoda visą informaciją apie vaikus, padėtį namuose. Apie iškilusias problemas informuoja administraciją, esant poreikiui kitus specialistus ar medikus, ugdymosi įstaigas.

5. Pirmokus, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus bei naujai atvykusius vaikus, nuo rugsėjo 1 d. iki birželio 30 d., esant poreikiui ilgiau, į mokyklą lydi, individualios priežiūros darbuotojai ar socialiniai darbuotojai.
6. Pamokų ruošą pagal vaikų amžių, poreikį, gebėjimus ir sveikatos būklę vykdoma individualiai padedant socialiniam darbuotojui, individualios priežiūros darbuotojui ar kitiems specialistams.
7. Dienos režimas vykdomas pagal vaikų amžių, sveikatą ir poreikius.
8. Vaikai privalo laikytis patvirtintų dienos taisyklių mokslo metais. Atostogų metu vaikams suteikiama daugiau privatumo, saviraiškos, įvairių laisvalaikio užimtumo formų.
9. Vaikai privalo grįžti į namus:
 - Nuo 7 iki 14 metų iki 20.00 val., tamsiu paros metu iki 18.00 val. (vasarą, atostogų metu iki 21.00 val.).
 - Nuo 14 iki 16 metų iki 21.00 val., tamsiu paros metu iki 19.00 val. (vasarą, atostogų metu iki 22.00 val.).
 - Nuo 16 iki 18 metų iki 21.00 val., tamsiu paros metu iki 19.00 val. (vasarą, atostogų metu iki 23.00 val.).
10. Nuo 20.00 val. iki 7.00 val. išvykti iš teritorijos galima tik gavus tuo metu dirbančio individualios priežiūros darbuotojo leidimą.
11. Nakties metu iškilus krizinei situacijai informuojamas socialinis darbuotojas, esant poreikiui – administracija.
12. Vaikams iki 14 metų draudžiama vieniems išeiti iš teritorijos be socialinio darbuotojo ar individualios priežiūros darbuotojo.
13. **Atsiradus nenumatytiems atvejams (ekskursija, išvykimas į renginius, sporto varžybas ar kita veikla susijusi su vaiko poreikiais, ugdymu ar saviraiška) sugrįžimo laikas derinamas individualiai.**

III. SKYRIUS

VAIKŲ TEISĖS

14. Kiekvienas vaikas turi teisę:
 - 14.1. į kokybiškas socialines paslaugas;

- 14.2. į amžiaus, lyties, rasės, pilietybės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos, neįgalumo ar kitokiais pagrindais nediskriminavimo užtikrinimą, gaunant socialines paslaugas;
- 14.3. į minties, sąžinės, religijos, žodžio laisvę;
- 14.4. į profilaktinę sveikatos priežiūrą ir teisę į gydymą nacionalinių teisės aktų ir praktikos nustatyta tvarka;
- 14.5. į nemokamą mokymą bendrojo lavinimo, profesinio mokymo mokyklose ir kitose ugdymo įstaigose
- 14.6. mokytis pagal savo gebėjimus, poreikius ir įgyti valstybinius standartus atitinkantį bendrąjį išsilavinimą;
- 14.7. dalyvauti svarstant socialinės globos ir ugdymo proceso organizavimo klausimus, sudarant jo individualius socialinės globos planus, poreikių vertinimą, aktyviai reikšti savo nuomonę visais jam teikiamų socialinių paslaugų klausimais ir Centro veiklos, planų kūrimo bei įgyvendinimo klausimais, nustatant ilgalaikius, trumpalaikius, asmeninius tikslus;
- 14.8. dalyvauti Centro savivaldoje, teikti pageidavimus, siūlymus laisvalaikio užimtumo, poilsio organizavimo, mitybos, inventoriaus aprūpinimo, aprangos ir kitais vaikų poreikius tenkinančiais klausimais;
- 14.9. turėti higienos reikalavimus, saugias, jo garbę, orumą ir sveikatą atitinkančias gyvenimo ir ugdymosi sąlygas;
- 14.10. gauti kokybiškas socialines paslaugas, socialinę pedagoginę, psichologinę, medicininę pagalbą;
- 14.11. į poilsį, laisvalaikį atitinkantį jų amžių ir sveikatą;
- 14.12. dalyvauti jo socialinių problemų sprendimų procese, atvejo peržiūrose, kai svarstomas jų elgesys, mokymasis ir kiti klausimai.
- 14.13. gauti informaciją apie Centre teikiamas socialines paslaugas, jų teikimo tvarką, pasikeitimus bei galimybes jomis naudotis;
- 14.14. į nešališką ir pagarbų Centro darbuotojų, teikiančių paslaugas, elgesį;
- 14.15. bendrauti su tėvais, savo biologinių šeimų nariais, bei pageidaujančiais vaiką paimti į šeimą asmenimis;
- 14.16. išvykti svečiuotis į šeimas, kurie turi leidimus, savaitgaliais, švenčių dienomis, pas giminaičius, kitose šeimose, jei tai neprieštarauja vaiko interesams;
- 14.17. dalyvauti įvairiose programose ir projektuose;

- 14.18. į informacijos ir dokumentų apie paslaugų gavėją konfidencialumą ir galimybę susipažinti su tvarkomais asmens duomenimis;
- 14.19. į įtraukimą į paslaugų gavimo procesą, aktyviai reikšti nuomonę visais teikiamų paslaugų klausimais;
- 14.20. burtis į vaikų ir jaunimo organizacijas, kurių veikla sąlygoja dorovinę, pilietinę, kultūrinę, fizinę bei socialinę brandą, lavintis saviugdos ir saviraiškos būreliuose, dalyvauti visuomenės gyvenime, taikiuose susirinkimuose, kurių veikla neprieštaruja Lietuvos Respublikos įstatymams;
- 14.21. teisę skųstis;
- 14.22. pareikšti savo nuomonę apie gaunamas paslaugas;
- 14.23. pagal vaiko ir natūralų prierašumą turėti „Savąjį asmenį“, kuris juo rūpinasi, prižiūri, išklauso, padeda spręsti iškilusias problemas;
- 14.24. iškilus problemai aptarti ir spręsti ją su „Savuoju asmeniu“, socialiniu darbuotoju, specialistais, administracija, jei problemos nepajėgios išspręsti, bet kuriuo paros metu, gali skambinti į Vaiko teisių apsaugos skyrių, Vaikų liniją;
- 14.25. naudotis socialinėmis garantijomis, numatytomis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose poįstatyminiuose aktuose;

IV. SKYRIUS

VAIKŲ PAREIGOS

- 15. Kiekvienas vaikas turi pareigą:
 - 15.1. mokytis iki 18 metų, siekti aukštesniojo išsilavinimo ir specialybės įsigijimo;
 - 15.2. nuolat lankyti mokyklą, laikytis moksleivių elgesio ir vidaus tvarkos taisyklių;
 - 15.3. gerbti ir puoselėti savo gimtąją kalbą, kultūrą, papročius ir tradicijas;
 - 15.4. laikytis etikos ir socialinės elgsenos normų;
 - 15.5. gerbti Centro darbuotojus, jų teises ir laisves;
 - 15.6. gerbti kitų paslaugų gavėjų orumą, jų teisę į laisvą apsisprendimą, privatų gyvenimą;
 - 15.7. laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;
 - 15.8. padėti puoselėti namų buitį, aplinką, pagal individualias fizinius ir sveikatos galimybes;

V. SKYRIUS
BENDROSIOŠ VAIKŲ ELGESIO TAISYKLĖS

16. Vaikų šeimos gali susikurti savo elgesio taisykles, kurios neprieštarauja bendrosioms vaikų elgesio taisyklėms.
17. Vaikams bendruomeniniuose globos namuose privaloma būti nustatytu laiku.
18. Bendruomeniniuose globos namuose nuo 23:00 iki 7:00 (savaitgaliais iki 9:30) valandos ramybės, bei miego laikas, todėl garsiai triukšmauti, leisti muziką ar kitaip trukdyti kitų vaikų ramybę, draudžiama.
19. Privaloma nuolat lankyti ugdymo įstaigą ir nepraleisti pamokų be pateisinamos priežasties.
20. Vykstant į mokyklą laikytis saugaus eismo taisyklių.
21. Privaloma saugoti ir prižiūrėti gyvenamąjį būstą ir gyvenamąją aplinką, baldus, inventorių, rūbus. Tyčia sugadinus, būtina suremontuoti ar atlyginti patirtus materialinius nuostolius.
22. Palaikyti švarą ir tvarką kambariuose, bendro naudojimo patalpose, kiemo teritorijoje.
23. Pametęs ar praradęs savo drabužius, avalynę, mokymo priemones informuoti šeimos socialinį darbuotoją ar individualios priežiūros darbuotoją .
24. Vaikų netinkamas elgesys:
 - 24.1. skolinti bei skolintis pinigus ar kitus materialinius daiktus kitiems vaikams ar darbuotojams, dovanoti globos namų inventorių, drabužius, avalynę, mokymosi priemones, knygas;
 - 24.2. mėtyti šiukšles pro langą;
 - 24.3. savarankiškai tvarkyti elektros, santechnikos įrangą, kompiuterinę techniką;
 - 24.4. seksualiai priekabiauti;
 - 24.5. laiptoti per langus;
 - 24.6. laikyti, nešiotis aštrius, degius, sveikatai pavojingus daiktus (dujų balionėlius, peilius ir kt.), cigaretes, alkoholinius, energetinius gėrimus;
 - 24.7. atiminėti daiktus ar pinigus;
 - 24.8. vartoti necenzūrinius ir kitus asmenį įžeidžiančius žodžius, smurtauti ir tyčiotis iš kitų;
 - 24.9. inicijuoti ir palaikyti kito asmens ignoravimą, siuntinėti įžeidinėjančias žinutes, elektroninius laiškus;
 - 24.10. vestis pašalinius asmenis į gyvenamuosius kambarius be susitarimų su socialiniu

- darbuotoju, individualios priežiūros darbuotoju;
- 24.11. naudoti psichologinį smurtą prieš kitus vaikus ar darbuotojus;
- 24.12. koncerto, renginio, susirinkimo metu triukšmauti, trukdyti kitiems, atsivesti pašalinius asmenis be socialinio darbuotojo leidimo.
25. Vaikų žalingas elgesys:
- 25.1. bendruomeninių globos namų patalpose ar teritorijoje rūkyti;
- 25.2. vartoti alkoholį ar kitas psichiką veikiančias medžiagas;
- 25.3. vartoti energetinius gėrimus.
26. Reikalaujama saugiai elgtis su elektros prietaisais.
27. Tausoti vandenį, elektrą.
28. Sužinojus apie patyčias ar jas pastebėjus, būtina pranešti darbuotojams.
29. Išeiti iš bendruomeninių globos namų galima tik pranešus šeimynos socialiniam darbuotojui, individualios priežiūros darbuotojui ir gavus žodinį sutarimą ar rašytinį suderinimą.
30. Vaikų saugus, tinkamas elgesys:
- 30.1. 14-18 metų vaikai, lankantys treniruotes, meno kolektyvus, dailės studijas, sporto klubus pagal suderintus tvarkaraščius gali vykti į užsiėmimus savarankiškai.
- 30.2. savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis vykti svečiuotis pas globėjus (išleidžiama tik globos namų direktoriaus įsakymu).
- 30.3. bendrauti su tėvais, savo biologinių šeimų nariais, bei pageidaujančiais vaiką paimti į šeimą asmenimis, jeigu tai nekenkia vaiko interesams, vaikai gali susitarę su socialiniu darbuotoju dėl laiko ir vietos.
- 30.4. suderinus su socialiniu darbuotoju vaikai gali pasikviesti draugų, jeigu draugai mandagiai elgiasi ir nedaro žalingo poveikio vaikams.
31. Vaikui išvažiuoti ar išeiti už gyvenamosios vietos ribų ne su globos namų atsakingu darbuotoju, galima tik gavus pilnamečio asmens prašymą su atsakomybės prisiėmimu, suderintą su administracija.
32. Vaiko kuris grubiai pažeidė arba nuolat pažeidinėja elgesio taisykles, elgesys pirmiausiai svarstomas šeimynoje, vaikų taryboje (naudojami įvairūs būdai, apribojimai). Vėliau, nepasikeitus vaiko elgesiui, šeimynos socialinis darbuotojas pateikia prašymą administracijai dėl tolimesnių vaiko elgesio korekcijos sprendimų priėmimų, gali būti nukreipiamas psichologo pagalbai ir pan. Vaiko kuris grubiai pažeidė, arba nuolat pažeidinėja elgesio taisykles, išnaudojus visas kitas galimybes, elgesys gali būti svarstomas globos namų socializacijos komisijos posėdyje.

33. Pagal patvirtintą vaikų dienotvarkę, nakties miego metu vaikų telefonai, kompiuteriai, esant reikalui, saugomi darbuotojų.

VI. SKYRIUS

VAIKŲ ELGESIO VERTINIMAS

34. Vaikų elgesį vertina ir analizuoja psichologas, socialiniai darbuotojai, kiti specialistai. Reikalui esant, konsultuojami kitų įstaigų specialistų.
35. Socialiniai darbuotojai ir kiti specialistai analizuoja vaikų elgesio, mokymosi, sveikatos ir kt. pokyčius, juos fiksuodami dokumentuose.
36. Vaikų elgesys gali būti analizuojamas ir vertinamas savivaldybės vaiko gerovės komisijoje atvejo peržiūros metu, dalyvaujant VTAS specialistams, policijos komisariato NRI tyrėjams, mokyklų pedagogams ir bendruomeninių globos namų darbuotojams. Į atvejo peržiūras gali būti kviečiami socialinių paslaugų skyriaus specialistai, seniūnė, kiti specialistai.
37. Ypatingais atvejais (sunkus nusikaltimas, piktybinis taisyklių nesilaikymas) bendruomeninių globos namų vadovai gali kreiptis į savivaldybės vaiko gerovės komisiją dėl minimalios ir vidutinės priežiūros skyrimo vaikui.

VII. SKYRIUS

VAIKŲ SKATINIMAS

38. Už gerą elgesį ir mokymąsi, pozityvius pokyčius vaikai gali būti skatinami:
- Padėkos raštu;
 - Asmenine dovana;
 - Išvykomis, kelionėmis;
 - Kišenpinigių padidinimu;
 - Piniginėmis premijomis iš fondų ir kt.
39. Vaikų skatinimą inicijuoja socialiniai darbuotojai, vaikų taryba ir kiti specialistai.
40. Šeimynos privalo turėti savo įdiegtą skatinimo ir nuobaudų skyrimo sistemą

(fiksuojami geri - blogi darbai, gražūs poelgiai ir kt.).

VIII. SKYRIUS

VAIKŲ ATSAKOMYBĖ

41. Už vaikų pareigų nevykdymą, taisyklių nesilaikymą ir kitus drausmės pažeidimus vaikams gali būti taikomos drausminės nuobaudos:
 - Pastaba;
 - Papeikimas;
 - Griežtas papeikimas;
 - Kišenpinigiai gali būti naudojami vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti, ar už vaiko padarytus administracinius nusižengimus, gautoms administracinėmis nuobaudomis apmokėti (ne daugiau 50 procentų per mėnesį gaunamų kišenpinigių sumos).
42. Vaikų nuobaudų skyrimą inicijuoja vaikų taryba, socialiniai darbuotojai, kiti specialistai.
43. Nuobauda skiriama direktoriaus įsakymu.